

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO
SLUŽBA ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 86 70
F: 01 478 86 49
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
predlagam.vladi@gov.si
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-2/2012/38 (0507)
Datum: 27. 3. 2012

ZADEVA: ODGOVOR NA PREDLOG VLADI ŠT. 2294: Stroški referendumov, volitev
ZVEZA: Vaš dopis št. 092-49/2012/1, z dne 6. 3. 2012

Spoštovani,

v mnenje ste nam poslali predlog, v katerem se predlaga zmanjšanje stroškov referendumov in volitev na način, da se več ne plačuje ljudi, kateri žrtvujejo svoj čas za štetje glasov, saj žrtvujejo svoj čas v znak podpore demokraciji, za svoj glas v državi. Štetje glasov bi moralo potekati prostovoljno. Udeležil bi se jih lahko vsakdo z volilno pravico v Republiki Sloveniji, oziroma bi to morala postati obveznost vsakega državljan. Vsak naj enkrat pride na vrsto. Ta, kateri šteje glasove, bi moral imeti zagotovljena vsaj dva obroka v času opravljanja tega, v kolikor se delo izvaja izmensko, je dovolj en obrok hrane.

Volitve so v sodobnem pojmovanju demokracije eden najpomembnejših izrazov ljudske suverenosti in nujni pogoj za demokratično oblikovanje najpomembnejših državnih organov, zlasti predstavniškega telesa. Najpomembnejša oblika neposredne demokracije je referendum, ki se je v praksi potrdil kot zelo pomemben institut v sklopu neposrednega izvrševanja ljudske oblasti, ki zagotavlja možnost in pravico državljanom, da se o posameznem vprašanju oziroma zakonu opredelijo tudi sami. Volitve oziroma referendum (v nadaljevanju: volitve) so izredno zapleten postopek, v katerem so različne faze med seboj časovno in organizacijsko ločene. Volitve so množično dejanje in s tem izredno zahteven organizacijski, tehnični in tudi finančni podvig. So namreč dejanje, ki od vseh političnih in sploh družbenih aktivnosti, k sodelovanju v najkrajšem času pritegne največje število državljanov. Tehnično izvedbo volitev omogoča organizacija volitev. Gre za izredno pomemben element volilnega sistema, saj slaba in neučinkovita organizacija ne omogoča ustreznega uresničevanja volilne pravice in lahko poraja dvom v zakonitost volitev. Poglavitno vlogo pri organizaciji volitev imajo volilni organi (volilne komisije in volilni odbori)¹.

¹ Grad, F. (2004). Volitve in volilni sistem. Ljubljana, Založba Uradni list RS.

Neposredno na voliščih volitve vodijo volilni odbori, na katere se predlog (ki je sicer v tem delu nekonsistenten, saj najprej predlaga prostovoljno sodelovanje v volilnih odborih, nato pa meni, da bi to morala postati obveznost vsakega državljana), nanaša. Volilni odbori skrbijo za pripravo volišč, za pravilnost glasovanja, za to, da je omogočena svoboda in tajnost glasovanja, skrbijo za red in mir na volišču, ugotavljajo volilno pravico volivcev po volilnem imeniku, ugotavljajo izid volitev na volišču idr. Za člane volilnih odborov razumljivo velja, da ne morejo kandidirati na volitvah, ki jih vodijo.

Funkcija v volilnem organu je častna. Za opravljanje te funkcije člani volilnih organov ne prejemajo plačila za delo. V skladu z zakonom² imajo člani volilnih organov zaradi dela v volilnem organu le pravico do ustreznega enkratnega nadomestila³. Višino nadomestil oziroma povračil stroškov članov volilnih organov, tajnikov in drugih oseb, ki opravljajo dolžnosti pri volitvah, določi Državna volilna komisija v soglasju z ministrstvom, pristojnim za finance. Navedena ureditev je primerljiva z ureditvami drugih evropskih držav. Nadalje je potrebno omeniti, da so sicer člani volilnih odborov uradne osebe pod neposredno kazensko odgovornostjo, kar določa Kazenski zakonik v svojem sedemnajstem poglavju »Kazniva dejanja zoper volilno pravico in volitve⁴« (npr. Kršitev volilne pravice, Ponareditev volilnih izidov, ...).

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo, ki je med drugim pristojno za pripravo in tolmačenje Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o volitvah predsednika republike⁵ in Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi⁶, podpira predloge, ki stremijo k zmanjšanju stroškov volitev in referendumov. Strinjamo se, da je stroške treba čim bolj racionalizirati, vendar ne na predlagani način, da se pravica do enkratnega nadomestila zamenja s pravico do obrokov hrane. Menimo, da obravnavani predlog bistveno ne pripomore k zmanjšanju stroškov volitev in ga ne podpiramo.

Ob tem dodajamo, da se vsi državni organi, ki imajo pristojnosti na področju izvedbe volitev, zavedajo trenutnega finančnega stanja državnega proračuna. Za namene varčevanja je zato Državna volilna komisija že skrčila sredstva za izvedbo zadnjega referenduma o družinskem zakoniku. Znižala je nadomestila članom okrajnih volilnih komisij, komisij volilnih enot, tajnikom ter drugim, ki so opravljali dolžnosti v zvezi z referendumom (informatiki in računovodje). Znižali so tudi nadomestilo, ki pripada predsedniku in namestniku predsednika Državne volilne komisije ter njenim članom. Na ta način je bilo privarčevanih skoraj 100.000 evrov.

Lepo pozdravljeni.

Pripravila:

mag. Natalija Sajevec Plavčak

sekretarka
N. Sajevec P.

Vanda Remškar Pirc
VODJA SLUŽBE

² 26. člen Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/2006 – UPB1).

³ Člani volilnih odborov so upravičeni do nadomestila v višini treh dnevnic (povračilo stroškov), kar znese 45 evrov.

⁴ Glej Kazenski zakonik – KZ-1 (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08-popravek in 39/09).

⁵ (Uradni list RS, št. 39/92).

⁶ (Uradni list RS, št. 26/07 – UPB2).